

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ
І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

МАТЕРІАЛИ

V Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених з нагоди Дня науки в Україні
«СУЧАСНА НАУКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

19 травня 2022 р.

Редакційна колегія:

Відповідальні за випуск: голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, Херсонського державного аграрно-економічного університету **Марія НІКІТЕНКО**; заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених факультету рибного господарства та природокористування Херсонського державного аграрно-економічного університету **Людмила ЦУРКАН**.

За редакцією

*доктора сільськогосподарських наук, професора,
проректора з наукової роботи та міжнародної діяльності
Херсонського державного аграрно-економічного університету*
О.В. АВЕРЧЕВА

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку. матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з нагоди Дня науки в Україні, 19 травня 2022р. м. Херсон. С. 156.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні технології та досягнення агрономічних, економічних, природничих, екологічних, іхтіологічних, технологічних, ветеринарних наук. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Представники навчальних закладів та дослідницьких інститутів України, які взяли участь у конференції:

Херсонський державний аграрно-економічний університет
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Миколаївський національний аграрний університет
Інститут зрошуваного землеробства НААН
ДУ ХФ Інститут охорони ґрунтів України
ПВНЗ «Київський університет культури»
Хмельницький національний університет
Інститут рису НААН України,
ДП ДГ Інститут рису НААН

**Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- АВЕРЧЕВ О.В.** - проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. с.-г. наук., професор;
- НІКІТЕНКО М.П.** - голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету;
- ЦУРКАН Л.В.** - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених факультету рибного господарства та природокористування Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Програмні кейси конференції:

- КЕЙС 1. Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві.
КЕЙС 2. Перспективні технології у ветеринарії, виробництві і переробці продукції тваринництва та аквакультури.
КЕЙС 3. Тенденції раціонального природокористування та збереження земельних ресурсів.
КЕЙС 4. Сучасні досягнення інженерних наук у будівництві та електрифікації виробничих підприємств
КЕЙС 5. Тенденції розвитку харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи.
КЕЙС 6. Розвиток підприємництва, менеджменту та ІТ-технологій в аграрному виробництві.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету **«Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки»**, **«Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка»**, **«Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки»** та **«Водні біоресурси та аквакультура»**, які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

ЗМІСТ

КЕЙС 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ

Балишева Д. І., Марковська О. Є. <i>Забур'яненість посівів рису у короткоротаційних сівозмінах</i>	8
Бондаренко К. О., Косенко Н. П. <i>Перспективні сорти томата промислового типу селекції інституту зрошуваного землеробства</i>	10
Бондаренко К. О., Косенко Н. П. <i>Продуктивність рослин спаржі за внесення сучасного біодобрива в умовах краплинного зрошення на Півдні України</i>	13
Заїкін Р. Ю., Берднікова О. Г. <i>Дослідження впливу строків сівби на продуктивність пшениці озимої в умовах Півдня України</i>	16
Ковшакова Т.С., Аверчев О.В. <i>Вплив мікроелементів та біостимуляторів на висоту рослин сортів гороху в умовах Півдня України</i>	19
Кузіна В. Д. <i>Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві</i>	21
Кучерак Е. М., Берднікова О. Г. <i>Вирощування пшениці озимої (еліта) в умовах південного степу України</i>	23
Лавриць В. Ю., Жуйков О. Г. <i>Соняшник багатоквітковий - «лікар» широкого профілю</i>	26
Лиховид П. В. <i>Застосування даних дистанційного зондування землі для відстеження фенології картоплі на Півдні України</i>	30
Мелешко І.О., Сидякіна О.В. <i>Особливості мінерального живлення кукурудзи на зерно</i>	32
Нікітенко М.П., Аверчев О.В. <i>Лікувальна та харчова цінність просо звичайного</i>	34
Павленко С.Г., Сидякіна О.В. <i>Ефективність мікродобрив у технології вирощування соняшнику</i>	37
Піскун Є. О., Аверчев О.В. <i>Вплив агрокліматичних умов вирощування на продуктивність сорго</i>	40
Стеценко І. І., Марковська О. Є. <i>Медоносні властивості рослин роду <i>Lavandula L.</i></i>	42
Філіпов М.О. <i>Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві</i>	45
Федосєєв І.В., Дудченко В.В. <i>Шкідливість склеротиніозу сої у рисових сівозмінах</i>	47
Ходос Т.А., Жуйков О. Г. <i>Культура гірчиці сарептської в Україні: вирощувати не вигідно відмовитися</i>	49
Шевченко О.А., Сидякіна О.В. <i>Digit Field – інноваційна система захисту соняшнику</i>	52

**Оцінка стійкості сортів до обсіпання, поникання та ламкості колосу, балів
Середнє за 2020-2021 рр.**

Сорт	Стійкість до обсіпання	Стійкість до поникання колосу	Стійкість до ламкості колосу
Красуня Одеська	9	9	9
Куяльник	9	9	9
Одеська 267	9	9	9
Фаворитка	9	9	9
Херсонська безоста	9	9	9

Висновок. Як свідчать дані таблиці, всі сорти, що вивчались мали високу стійкість, як проти вилягання, так і до обсіпання, поникання колосу та його ламкості. Всі ці показники впливали на урожай зерна досліджуваних сортів озимої пшениці та її структуру. Слід відзначити що за роки досліджень суттєвих змін щодо показника не визначено.

Список використаної літератури:

1. Бондаренко В.І., Артюр О.Д., Хмара В.В., та ін. Морозостійкість, зимостійкість і врожай озимої пшениці в залежності від умов зволоження і живлення рослин // Вісник с. - г. науки - 1975 - №10. - С. 22 - 26.
2. Литвиненко М.А. Теоретичні основи та методи селекції озимої м'якої пшениці на підвищення адаптивного потенціалу для умов Степу України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г.наук : 06.01.05 – Київ,2001. 46 с.
3. Орлюк А.П., Усик Л.О. Мінливість сортів озимої м'якої пшениці за морфометричними ознаками II Таврійський науковий вісник. -Херсон. - 2004. - Вип. 34.-С. 194-201.

УДК:633.854.78:615.32

СОНЯШНИК БАГАТОКВІТКОВИЙ - «ЛІКАР» ШИРОКОГО ПРОФІЛЮ

Вікторія ЛАВРИСЬ, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Олександр ЖУЙКОВ, д.-р. с.-г. наук, науковий керівник
*Херсонський державний аграрно-економічний університет
 м. Херсон, Україна*

Актуальність. Соняшник уже давно став символом України, хоча його батьківщиною є Північна Америка. Там соняшник з давніх часів культивували індіанці. У давній Мексиці «квітці сонця» поклонялися, а її зображення відливали навіть у золоті[1, с. 22].

До Європи соняшник завезли іспанці в XV столітті й вперше висіяли в Мадридському ботанічному саду. Пізніше його почали культивувати як декоративну рослину, «гарну золотаву ромашку».

Однак і народна медицина здавна проявляє великий інтерес до цієї рослини. Нині її досвід широко використовується, оскільки доведено, що препарати

соняшника мають спазмолітичну та відхаркувальну дію, що переважає більшість синтетичних препаратів, а відвар із висушених пелюсток соняшнику гальмує ріст злякисних пухлин[2, с. 25].

Мета і результати досліджень. У народній медицині соняшник використовували і як засіб, спрямований проти малярії, ревматизму, спазмів бронхів, кашлюка, кольок шлунка і кишечника, жовтяниці, грипу, опіків, екземи, ран.

При геморої відварювали кошики соняшнику і парилися. При кашлюку брали 2-3 ложки соняшникового насіння, заливали 0,5 л підсолодженої води, відварювали, доки рідина не випаровувалася на чверть, проціджували і пили по столовій ложці тричі на день.

При клімактеричному неврозі готують настоянку. Для її приготування беруть 20 г квіток соняшнику й заливають 200 мл горілки та настоюють 2 тижні у темному місці. Готову настоянку проціджують і вживають по 20-25 крапель (розводячи неп великою кількістю води) тричі на день за 30 хвилин до їди. Профілактичний курс триває тиждень. Лікування рецидивів захворювання може тривати 15-20 днів.

При жовчокам'яній хворобі готують такий збір: пелюстки соняшнику 20 г, кукурудзяні приймочки – 30 г, по 10 г трави фіалки триколірної, трави м'яти перцевої, листя суниці. 2 столові ложки суміші залити 2 склянками окропу і дати настоятися 20 хвилин. Пити по півсклянки тричі на день за півгодини до їди.

Відвар із висушених пелюсток соняшнику має здатність гальмувати ріст злякисних клітин. Його п'ють замість чаю тричі на день (чайна ложка сировини в склянці води). Взяти 2 частини сухих пелюсток соняшнику, по 1 частині листя подорожнику й квіток календули. Компоненти подрібнити й змішати. 2 столові ложки рослинного збору залити 2 склянками окропу і настояти 30-40 хвилин. Пити теплим після проціджування по 0,5 склянки 3-4 рази на день. Мінімальний термін, протягом якого необхідно пити трав'яний настій, становить 2 місяці, після чого зробити перерву. Лікування лікарськими рослинами здійснюється довгостроково з періодичним контролем росту пухлини. При всіх різновидах раку радять взяти дві частини цвіту соняшника, по одній частині мати-й-мачухи, нагідок, заварити, пити по 100 г тричі на день за 30 хвилин до їди два місяці [3, с. 2].

Поліпшує апетит, знімає спазми шлунка, кишечника настій однієї столової ложки крайових (язичкових) квіток соняшнику на 250 мл окропу (денна доза). При бронхоспазмах та кольках у животі готують відвар — 20 г кошиків на 250-500 мл води (по 15 мл тричі на день).

Настоянка з язичкових квітів соняшнику однорічного: свіжі квіти залити 70-процентним розчином спирту етилового у співвідношенні 1:5, настояти 7 діб, процідити, вживати по 20 крапель 4 рази на день перед їдою, запиваючи кип'яченою водою.

Настій квіток соняшнику однорічного: 3 столові ложки подрібненої сировини залити 500 мл окропу, настояти 4 години, процідити, пити по 100 мл 4 рази на день до їди. Настоянку або настій язичкових квітів соняшнику

однорічного застосовують не тільки для припинення болю у шлунку, а й для лікування грипу, дерматитів, бронхіту, гіпоацидного гастриту.

Дуже цікавий рецепт вживання соняшникового насіння при цукровому діабеті: одну столову ложку насіння дати на 500 мл води, кип'ятити 20-25 хвилин на малому вогні, привідкривши кришку каструлі. Настояти годину й пити тричі на день за 30-40 хвилин до їди.

Солі при остеохондрозі, пісок і камінці у жовчному міхурі, у нирках, при атеросклерозі судин: взяти 200 г коріння соняшнику, залити трьома літрами води, кип'ятити годину, настояти 2 години, процідити й вживати 1,5 літра настою на день, випиваючи невеликими порціями.

Свіже насіння соняшнику містить магнію в 6 разів більше, ніж у житньому хлібі, велику кількість вітаміну Е, що запобігає м'язовій слабкості, стомленню, підвищує потенцію.

Авітаміноз, гіповітаміноз. При недостатньому надходженні в організм каротину рекомендується вживати внутрішньо соняшникову олію з каротином. Для цього використовують м'якоть абрикоса та олію у співвідношенні 1:3.

Алергія. Для полегшення стану під час алергічних нападів вживають по столовій ложці соняшnikової олії вранці натще й увечері перед сном. Аналогічний оздоровчий ефект можна отримати, якщо щоденно з'їдати по 100 штук сирого насіння соняшника.

Ангіна, риніт. Соняшникову олію (100 мл) довести до кипіння, а потім перекип'ятити на водяній бані. Після охолодження до олії додати один подрібнений зубчик часнику, настояти, готовий масляний настій процідити. Використовувати для закапування в ніс. Дозування для дорослих по 7-10 крапель в кожную ніздрю, для дітей – 2-3 краплі. Протягом дня капання повторювати 3 рази через рівні проміжки часу. Загальний термін лікування вибирають індивідуально, залежно від самопочуття.

Артрит, міозит, параліч, радикуліт, ревматизм. Подрібнити 30 г лаврового листа, покласти в скляну банку й залити склянкою соняшnikової олії. Настояти 7-10 днів у теплом місці. Отриману витяжку злити, відтиснути рослинну сировину, профільтрувати. Використовувати для щоденного втирання в болючі місця при захворюваннях кістковом'язового апарату, а також в реабілітаційному періоді для відновлення рухових функцій після перенесеного інсульту.

Астма бронхіальна, бронхіт, зас-туда, пневмонія. Взяти порівну (наприклад, по столовій ложці) соняшnikової олії, бджолиного меду і горілки. Змішати компоненти до утворення однорідної маси і змастити отриманою сумішшю груди й спину хворого, а потім через паперові серветки накласти гірчичники, старатися тримати їх якнайдовше. Такі процедури виконувати щоденно до повного оздоровлення або покращення стану здоров'я [4, с. 262].

Атеросклероз, хвороби печінки і жовчного міхура. Денна доза олії не більше як 30 мл. Ліки потрібно вживати вранці натще за 1-2 години до їди. Олія має жовчогінну та оздоровчу дію при жовчнокам'яній хворобі, запаленні жовчного міхура, його протоків і т.д. Зразу ж після вживання олії хворі лягають на правий бік і прикладають до правого підребер'я теплу грілку.

Афонія. При втраті голосу рекомендують невелику кількість соняшникової олії нагріти на водяній бані, просочити нею бавовняну тканину й прикласти до горла на ніч. Після зняття компресу зробити легкий масаж гортані, роблячи масажні рухи від підборіддя вниз до грудної клітки. За рахунок механічної дії збільшується інтенсивність кровообігу в ділянці голосових зв'язок. Біль у животі. Через кожні 2-3 години давати хворому по столовій ложці соняшникової олії. Процедуру продовжувати до зникнення болю.

Біль у вухах (отит). При появі у вусі болю застудного характеру в слуховий канал вкладають ватний тампон, змочений підігрітою соняшниковою олією або її сумішшю з мигдальною олією або оливковою.

Бронхіт. Взяти в рівній кількості (наприклад, по 2 столові ложки) соняшкову олію, бджолиний мед, горілку і готову до вживання гірчицю, змішати всі інгредієнти. Вживати теплою внутрішньо по десертній ложці тричі на день. Суміш можна використати зовнішньо для змащування грудної клітки.

Варикозне розширення вен: змішати рівну кількість неочищеної соняшникової олії, етилового спирту і води. Отриманою сумішшю змочити бавовняну серветку, прикласти до розширених вен як компрес; перекип'ятити соняшкову олію, охолодити. Марлю скласти в декілька шарів, змочити соняшковою олією і накласти на ділянки з роздутими венами. Зверху на марлю накладають пергамент-ний папір і закріплюють пов'язкою.

Випадіння волосся (алопеція). У домашніх умовах з доступних засобів можна легко приготувати олійну витяжку, яка не тільки зміцнює волосся, але стимулює ріст волоссяного покриву в місцях облісіння. Олійний настій готують на основі соняшкової олії, додавши мед бджолиний 3-5 частин; листя кропиви дводомної – 1-3 частини; корінь лопуха – 2-4 частини, олія соняшкова – скільки забере. Аналогічну дію має і такий засіб: соняшкова олія – 40 мл, спирт етиловий – 40 мл, сік цибулі – 40 мл, відвар кори верби, приготовлений з розрахунку десертна ложка кори на склянку води – 40 мл. Ємкість, у якій зберігається лікувальна суміш, перед використанням збовтують. Суміш втирати в шкіру голови через день.

Волосся ламке. Для оздоровлення ламкого і тонкого волосся, для надання йому живого блиску готуємо оздоровчу суміш: столову ложку соняшкової олії змішати з яєчним жовтком. За 30-40 хвилин до миття голови втерти в шкіру голови масажними рухами, після чого голову закутують рушником. Закінчується процедура традиційним миттям голови і природним сушінням (фен не ви-користовувати).

Гайморит, нежить. Приготувати суміш із соняшкової олії, бджолиного меду, соку алое (кожного по столовій ложці). Висушену траву звіробою розтерти в порошок і додати до суміші 0,5 чайної ложки, розмішати і закапувати в кожную ніздрю по 2-5 крапель тричі на день. Взяти чайну ложку соняшкової олії і змішати з такою ж кількістю подрібненого на тертці господарського мила, потім додати по чайній ложці соку цибулі, бджолиного меду, горілки та молока. Посудину із приготовленою сумішшю поставити на водяну баню і постійно її помішувати. Коли мило розм'якне настільки, що з'явиться на вигляд однорідна мазь, суміш знімають і охолоджують. З марлі готують невеликі тампони,

змочують у лікувальній суміші і закладають у ніс на 30 хвилин. Протягом дня повторюють три рази. Процедури повторювати щоденно до одужання.

Висновки. Отже, сталий стереотип, що соняшник – це лише високоприбуткова олійна культура, що формує стабільність жироолійної галузі АПК, є не зовсім вірним. На сьогодні є безліч варіатів використання його природнього потенціалу, серед яких – і фітофармакологічна галузь, де культура займає своє почесне місце[5, с. 1].

Список використаної літератури:

1. Белик Э.В. Травник: Драгоценные рецепты народной медицины. Донецк: ООО «ПКФ «БАО», 2012. 928 с.
2. Олешкова А.П. Декоративне подсолнухи // *Сад. Огород. Цветник*. 2009. №6. С.25-26.
3. Першин А.Ф., Першина И.М. Подсолнечник как декоративная культура. Запорожье, 1997. 4 с.
4. Сафонов М.М. Повний атлас лікарських рослин. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2008. 384 с.
5. Хатина Травника URL: <https://karpatutea.com/p1159691430-tsvit-sonyashnika-tsvet.html> (дата звернення 12.05.2022)

УДК: 528.88: 635.21 (477.7)

ЗАСТОСУВАННЯ ДАНИХ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ ДЛЯ ВІДСТЕЖЕННЯ ФЕНОЛОГІЇ КАРТОПЛІ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Павло ЛИХОВИД, здобувач вищої освіти доктора філософії
Інститут зрошуваного землеробства НААН
м. Херсон, Україна

Актуальність. Сучасне рослинництво неможливо уявити без всебічної інформатизації та індустріалізації. Новітні технології супутникового моніторингу та дистанційного зондування Землі створюють нові можливості для ефективного оперативного моніторингу стану посівів сільськогосподарських культур, а у перспективі знайдуть широке впровадження у системах автоматизованого розпізнання масивів різних культурних рослин та відстеження їх фенології. Для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного агропромислового комплексу розробка власних моделей відстеження стану посівів і їх залучення в системи виробництва продукції рослинництва мають високу науково-практичну цінність[1].

Мета. Розробити теоретичну основу дистанційному відстеженню фенології картоплі весняного строку садіння на Півдні України за даними супутникового нормалізованого диференційного вегетаційного індексу (NDVI).

Методи. Вивчення сезонного руху NDVI виконували заданими он-лайн - платформи OneSoil за період 2019-2020 рр. для дослідних полів Інституту зрошуваного землеробства НААН з картоплею весняного строку садіння.